

European Restructuring Monitor – en unik EU-omfattande informationskälla

Informationsblad

”Omstruktureringar kan leda till ekonomiska och sociala framsteg – men bara om de strukturella förändringarna förbereds på rätt sätt, om de berörda företagen snabbt och effektivt kan vidta korrigerande åtgärder och hantera de erforderliga förändringarna och om de offentliga myndigheterna hjälper till att skapa de rätta förutsättningarna.”

Social Agenda 27 – Adapting to change – The EU approach to restructuring,
Europeiska kommissionen, 20.6.2011

I VILKET sammanhang?

Omstrukturering är inte någon ny företeelse. Det har alltid varit en del av den normala konjunkturcykeln eftersom företagen har varit tvungna att anpassa sig för att bibehålla sin konkurrenskraft. Omstrukturering har mycket ofta en negativ klang och ses som en företeelse med förödande konsekvenser för sysselsättningen eller arbetsförhållandena samt för den lokala och regionala ekonomin. Men om omstruktureringen hanteras på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kan den bevara arbetstagarnas anställbarhet och hjälpa dem att gå vidare till ett annat, likvärdigt arbete om de inte kan behålla sitt ursprungliga arbete.

I flaggskeppsinitiativet ”En integrerad industripolitik för en globaliserad tid”, som är en del av Europa 2020-strategin, står det att kommissionen ska ”främja omstrukturering av problemsektorer med hjälp av framtidsinriktade åtgärder, bland annat snabb omfördelning av färdigheter till nya branscher och marknader med hög tillväxt” och att medlemsstaterna ska ”ha ett nära samarbete med intressenter i olika sektorer ... för att urskilja flaskhalsar och göra gemensamma analyser av hur en stark industriell bas och kunskapsbas ska kunna bibehållas”.

Båda dessa uttalanden stöds av European Restructuring Monitor (ERM), som hittills är den enda EU-omfattande informationskälla om företagsomstruktureringar som ger översiktlig information och information om nationella offentliga åtgärder till stöd för omstrukturering.

VARFÖR detta instrument?

Trots omstruktureringarnas stora inverkan på sysselsättningen hade få systematiska försök gjorts före ERM för att utvärdera omstruktureringarnas natur och omfattning och deras effekter inom EU. I ett sammanhang där det inte finns några EU-omfattande, uttömmande undersökningar om företagsomstruktureringar betraktas ERM som ett lämpligt alternativ och den hittills bästa och enda lösningen för att fylla denna lucka. Trots att ERM är indikativt snarare än representativt när det gäller omstruktureringarnas omfattning och inverkan på sysselsättningen, kan det identifiera breda trender och ge utförlig information för senare kvalitativa analyser.

På samma sätt sammanställs belysande exempel på nationella stödinstrument som riktar sig till företag och anställda för att ge dem en överblick över de olika möjligheter som finns och en chans att diskutera omstruktureringar. Trots att ERM har sina uppenbara begränsningar och trots att sambandet mellan omstrukturering och sysselsättning varken är enkelt eller direkt, särskilt inte i den senaste globala ekonomiska nedgången, har ERM varit en värdefull informationskälla för EU:s beslutsfattare när de försökt bedöma omfattningen av företagens omstruktureringar i EU.

Vad är ERM?

ERM:s mål är att övervaka omstruktureringarna i EU:s 27 medlemsstater samt i Norge. Omstruktureringarnas inverkan på sysselsättningen mäts på grundval av rapporteringen i dags- och affärstidningar i respektive medlemsstat sedan 2002. ERM ger ingen fullständig och heltäckande bild av hur många arbetstillfällen som skapas och går förlorade i Europa, utan visar i stället rapporterade storskaliga omstruktureringar. Ett stort flöde av arbetstillfällen

POSITIONS AVAILABLE

som försvinner eller skapas i ett visst land beror på att arbetstillfällena försvinner och skapas i liten skala. Storskaliga processer är dock oerhört viktiga eftersom de kan medföra betydande spridningseffekter i ett visst område, skapa stora problem för den sociala sammanhållningen och kräva effektiva och gemensamma åtgärder. ERM gör det möjligt för alla aktörer som är med och förutser och hanterar förändringar att peka ut sektorer och länder som troligtvis kommer att genomgå en kännbar omstrukturering på kort eller lång sikt tack vare att information om företagens omstruktureringar rapporteras till ERM långt innan den faktiska minskningen av arbetskraften sker.

Samtidigt som ERM samlar in grundläggande beskrivande och kvantitativa uppgifter om enskilda omstruktureringar gör ERM sedan 2011 också en beskrivande, icke heltäckande sammanställning av nationella offentliga stödinstrument som är avsedda att hjälpa företag och berörda arbetstagare att förbereda sig för och hantera omstruktureringar. Syftet är att informera beslutsfattare och andra intressenter om vilka instrument som finns och eventuellt kan integreras eller användas för att dra vidare lärdomar om lämplig policy.

Hur ser RESULTATEN ut?

ERM:s resultat är lättillgängliga och kan laddas ner från Eurofound's webbplats:

- De utgörs av en sökbar databas där omstruktureringsfall presenteras i ett standardiserat format – ett faktablad – som uppdateras dagligen. Varje faktablad ger information om företaget, dess storlek, läge och verksamhetssektor, typen av omstrukturering, antalet arbetstillfällen som skapas eller försvinner och inom vilken ungefärlig tidsram detta sker, samt en kort sammanfattning av skälen till omstruktureringen. De baseras på rapporter om företagsomstruktureringar i nationella mediekällor. Det går att söka enskilda fall med hjälp av ett antal sökkriterier (t.ex. land, sektor, typ av omstrukturering, rapporteringsdatum).
- På grundval av de uppgifter som samlats in via ERM:s faktablad under de tre senaste månaderna redogör ERM varje kvartal för de viktigaste trenderna inom omstrukturering och deras inverkan på sysselsättningen. Kvartalsrapporten ger en översikt över relevanta indikatorer som BNP-tillväxt och arbetslöshet, följt av uppgifter från ERM för föregående kvartal. Dessutom innehåller varje rapport artiklar om enskilda omstrukturingsfall eller sektorer som blivit allvarigt drabbade.
- ERM:s databas med stödinstrument för omstrukturering ger information om hur olika åtgärder som stater, arbetsgivarorganisationer och

fackföreningar runt om i Europa erbjuder för att underlätta förberedelserna för och hanteringen av omstruktureringar är beskaffade samt om aktörer, finansieringskällor, styrkor, svagheter och resultat. Man kan söka enskilda åtgärder per land, fas och typ av instrument, finansieringskälla och aktörer.

- I ERM:s årsrapport betonas ett specifikt ämnesområde som speglar rådande prioriteringar i politiken. Dessutom sammanfattas i den utvecklingen inom området för omstrukturering det senaste året. Analyserna i rapporten bygger till stor del på uppgifter från ERM i kombination med andra informationskällor (t.ex. Eurostats arbetskraftundersökning). En kort sammanfattning av årsrapporten finns tillgänglig på alla officiella EU-språk.
- Jämförande analytiska rapporter ger information om utvecklingen på EU-nivå och på nationell nivå inom särskilda områden (t.ex. utlokalisering, konkurser osv.), med exempel från enskilda företag.

HUR fungerar det?

ERM:s faktablad bygger på material från ett nätverk av medarbetare som samlar in uppgifter om företagsomstruktureringar genom daglig genomgång av ekonomipressen i varje medlemsstat samt Norge. De registrerar företagsomstruktureringar som påverkar minst ett land, innebär ett rapporterat skapande eller försvinnande av minst 100 jobb eller påverkar minst 10 procent av arbetsstyrkan på arbetsplatser med minst 250 anställda. ERM:s faktablad täcker även gränsöverskridande omstrukturingsfall.

VAD händer nu?

Den fortsatta utvecklingen av ERM kommer att vara inriktad på att undersöka möjligheterna att utnyttja fler digitala källor. Den framtida utvecklingen kommer även att inriktas på att förbättra kvaliteten på uppgifter som förs in i databasen för att få bättre täckning och precision i ERM:s uppgifter och även bättre analyser. När det gäller kvalitet har ERM mycket att erbjuda. Det kan vara en användbar källa för undersökning av olika typer av omstruktureringar, fallstudier för analyser om innovativa metoder inom företagsomstrukturering i olika sektorer, långsiktig uppföljning av omstrukturingsfall och mycket mer.

Mer information:

Du når ERM via Eurofound's webbplats (<http://www.eurofound.europa.eu/emcc/>) eller genom att kontakta informationssamordnare Sara Riso (sri@eurofound.europa.eu) när det gäller faktablad eller Funda Celikel-Esser (fce@eurofound.europa.eu) när det gäller stödinstrument för omstruktureringar.

Observera reglerna för användning av uppgifter.